

Europos Vadovų Taryba

Briuselis, 2024 m. spalio 17 d.
(OR. en)

EUCO 25/24

CO EUR 20
CONCL 5

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2024 m. spalio 17 d.)
– Išvados

Delegacijoms pridedamos pirmiau nurodytame susitikime priimtos Europos Vadovų Tarybos išvados.

I. UKRAINA

1. Europos Vadovų Taryba pasikeitė nuomonėmis su Ukrainos Prezidentu.
2. Europos Vadovų Taryba aptarė visus Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą aspektus ir apžvelgė pažangą, padarytą teikiant visapusišką Sąjungos paramą Ukrainai bei jos žmonėms, Ukrainai naudojantis savo prigimtinę teisę gintis.
3. Europos Vadovų Taryba pakartoja ryžtingai smerkianti Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, kuriuo akivaizdžiai pažeidžiama JT Chartija, ir dar kartą patvirtina toliau remianti Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Ji taip pat dar kartą patvirtina tvirtą Europos Sąjungos įsipareigojimą toliau teikti Ukrainai ir jos žmonėms politinę, finansinę, ekonominę, humanitarinę, karinę ir diplomatinę paramą tol, kol reikės, ir tiek intensyviai, kiek reikės. Rusija neturi nugalėti.
4. Europos Vadovų Taryba pakartoja remianti visapusišką, teisingą ir ilgalaikę taiką, grindžiamą JT Chartijos principais ir tarptautine teise, laikantis Ukrainos taikos formulės pagrindinių principų ir tikslų. Vykdydamos tolesnę veiklą, susijusią su aukščiausiojo lygio susitikimu dėl taikos Ukrainoje, Europos Sąjunga ir valstybės narės toliau intensyviai dės pastangas megzti ryšius pasauliniu mastu, kad užtikrintų kuo platesnę tarptautinę paramą ir nustatytų tolesnius veiksmus. Europos Vadovų Taryba taip pat pabrėžia, kad jokios su Ukraina susijusios iniciatyvos negali būti imtasi be Ukrainos. Europos Sąjunga ir toliau aktyviai dalyvaus šiame procese ir dedant tolesnes bendras tarptautines pastangas. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad 2024 m. spalio 9 d. Dubrovnike buvo surengtas Ukrainos ir Pietryčių Europos aukščiausiojo lygio susitikimas.

5. Europos Vadovų Taryba apžvelgė darbą, atliktą teikiant karinę paramą Ukrainai. Ji ragina Tarybą skubiai užbaigti darbą, susijusį su paramos priemonėmis pagal Europos taikos priemonę, kuriomis bus dar labiau paskatinta teikti karinę paramą Ukrainai. Europos Vadovų Taryba ragina skubiai intensyvinti karinę paramą ir paspartinti jos teikimą, visų pirma Ukrainos gyventojams ir ypatingos svarbos energetikos infrastruktūrai apsaugoti skubiai reikalingų oro erdvės gynybos sistemų, šaudmenų ir raketų teikimą, ir pabrėžia, jog svarbu didinti paramą Ukrainos gynybos pramonei. Europos Vadovų Taryba taip pat palankiai vertina pažangą, padarytą pratęsiant ES karinės pagalbos misijos įgaliojimų terminą, atkreipia dėmesį į šiuo metu atliekamą jos strateginės peržiūros darbą ir ragina Tarybą greitai priimti atnaujintus įgaliojimus.
6. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu laikytis Apulijoje įvykusiame G7 aukščiausiojo lygio susitikime prisiimto įsipareigojimo kartu su G7 partneriais iki metų pabaigos suteikti apytikriai 45 mlrd. EUR (50 mlrd. USD), kad būtų patenkinti dabartiniai ir būsimi Ukrainos kariniai, biudžeto ir atstatymo poreikiai. Todėl ji prašo vyriausiojo įgaliotinio ir Komisijos bendradarbiauti su Ukraina dėl kiekvieno iš tų komponentų. Pagal ES teisę Rusijos turtas turėtų likti imobilizuotas tol, kol Rusija nutrauks agresijos karą prieš Ukrainą ir kompensuos jai šio karo padarytą žalą. Visapusiškai atsižvelgdama į tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politiką, Europos Vadovų Taryba palankiai vertina susitarimą panaudoti ypatingąsias pajamas, atsirandančias iš imobilizuoto Rusijos turto, kartu toliau sprendžiant su visais atitinkamais teisiniais ir finansiniais aspektais susijusius klausimus. Ji sieks užtikrinti sąžiningą pasidalijimą ir solidarumą tarp G7 partnerių, taip pat su tomis valstybėmis narėmis, kurios patiria ypač didelę finansinę ir teisinę riziką.
7. Karinė parama bus teikiama visapusiškai paisant tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos ir atsižvelgiant į visų valstybių narių saugumo ir gynybos interesus.

8. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia tai, kad Rusija nuolat artilerijos ugnimi apšaudo Ukrainos ypatingos svarbos energetikos ir civilinę infrastruktūrą. Ji remia visas pastangas – tiek viešąsias, tiek privačiąsias – iki žiemos skubiai padidinti Ukrainos energetinį saugumą ir tenkinti Ukrainos gyventojų neatidėliotinus humanitarinius ir civilinės saugos poreikius, kartu užtikrinant didesnę Ukrainos energetikos sistemos atsparumą ilguoju laikotarpiu. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad bet kokie veiksmai, keliantys pavojų branduolinių objektų saugai ir saugumui, yra nepriimtini, ir palankiai vertina Tarptautinės atominės energijos agentūros pastangas stebėti padėtį ir padėti palaikyti branduolinę saugą bei saugumą. Šiame kontekste ji ragina toliau integruoti Ukrainos energetikos sistemą su Sąjungos energetikos tinklu ir šiuo atžvilgiu imtis konkrečių veiksmų. Europos Vadovų Taryba pripažįsta svarbų kaimyninio regiono valstybių narių atliekamą vaidmenį.
9. Europos Vadovų Taryba smerkia uosto infrastruktūros sunaikinimą ir išpuolius prieš komercinius laivus. Ji prieštariauja tam, kad maistas naudojamas kaip ginklas, nes tai kenkia pasauliniam apsirūpinimo maistu saugumui ir daro poveikį pažeidžiamiems žmonėms ir regionams, kuriems labiausiai reikia pagalbos.
10. Europos Vadovų Taryba yra itin susirūpinusi dėl pranešimų apie Rusijos pajėgų įvykdytas Ukrainos karo belaisvių egzekucijas. Ji pabrėžia, kad visada turi būti laikomasi tarptautinės humanitarinės teisės, be kita ko, elgesio su karo belaisviais srityje. Už visus įvykdytus nusikaltimus turi būti nubausta.
11. Europos Sąjunga tebėra pasirengusi dar labiau apriboti Rusijos galimybes kariauti, be kita ko, papildomomis sankcijomis ir, kaip paraginta 2024 m. balandžio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose ir jomis vadovaujantis, importo tarifais Rusijos ir Baltarusijos žemės ūkio produktams. Europos Vadovų Taryba pakartoja raginanti visapusiškai ir veiksmingai užtikrinti sankcijų vykdymą, taip pat imtis tolesnių kovos su jų apėjimu, be kita ko, per trečiąsias valstybes, priemonių.

12. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia tai, kad trečiosios valstybės toliau teikia paramą Rusijos agresijos karui, ir primygtinai ragina jas nutraukti bet kokią pagalbą teikimą. Tai apima ne tik tiesioginę karinę paramą, bet ir dvejopo naudojimo prekių bei didesnės rizikos prekių, kuriomis palaikoma Rusijos karinė pramoninė bazė, tiekimą. Koordinuodama veiksmus su tarptautiniais partneriais, Europos Sąjunga greitai sureagavo į šią grėsmę Europos ir pasauliniam saugumui, be kita ko, priėmė naujų ir reikšmingų Iranui taikomų ribojamųjų priemonių paketą, kuris apima fizinių asmenų ir subjektų, prisidedančių prie Irano balistinių raketų ir bepiločių orlaivių programų, įtraukimą į sąrašus.
13. Europos Sąjunga tebėra pasiryžusi, koordinuodama veiksmus su tarptautiniais partneriais, remti Ukrainos atkūrimą, atsigavimą ir atstatymą. Kitą Ukrainos atkūrimo konferenciją 2025 m. liepos mėn. surengs Italija.
14. Europos Sąjunga toliau glaudžiai bendradarbiaus su Ukraina ir rems jos pastangas vykdyti reformas jai žengiant europiniu keliu.
15. Europos Sąjunga tebėra įsipareigojusi teikti paramą dėl šio karo perkeltiems asmenims tiek Ukrainoje, tiek Europos Sąjungoje, be kita ko, teikiant tinkamą ir lanksčią finansinę paramą valstybėms narėms, kurioms tenka didžiausia su pabėgėlių medicininėmis, švietimo ir pragyvenimo išlaidomis susijusi našta.

II. ARTIMIEJI RYTAI

16. Europos Vadovų Taryba yra labai sunerimusi dėl dramatiško karinio eskalavimo Artimuosiuose Rytuose ir rizikos, kurią tai kelia visam regionui. Ji ragina visas šalis elgtis kuo santūriau, nedelsiant nutraukti visus karo veiksmus ir visapusiškai laikytis tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę. Europos Sąjunga yra visapusiškai pasiryžusi padėti deeskaluoti padėtį ir sumažinti įtampą.

17. Europos Sąjunga tebėra pasiryžusi toliau teikti poreikiais grindžiamą paramą Artimuosiuose Rytuose gyvenantiems žmonėms, skirdama ypač daug dėmesio pažeidžiamiausiems iš jų, intensyvindama savo humanitarinę veiklą, nes poreikiai auga.
18. Europos Vadovų Taryba kuo griežčiausiai smerkia 2024 m. spalio 1 d. Irano išpuolius prieš Izraelį ir itin destabilizuojančius Irano veiksmus Artimuosiuose Rytuose, vykdomus pasitelkiant teroristines ir ginkluotas grupuotes, įskaitant Houthi grupuotę, „Hezbollah“ ir „Hamą“, kurie kelia rimtą grėsmę regiono stabilumui. Ji pakartotinai primena Izraelio teisę gintis ir Europos Sąjungos pasiryžimą siekti Izraelio saugumo bei stabilumo regione. Visos šalys turi laikytis tarptautinės humanitarinės teisės, o pavojingas išpuolių ir atsakomųjų veiksmų ciklas turi būti nutrauktas.
19. Europos Vadovų Taryba pareiškia esanti itin susirūpinusi dėl karinio eskalavimo Libane ir apgailestauja dėl nepriimtina didelio civilių aukų skaičiaus, priverstinio gyventojų persikėlimo, kurį lemia didėjantis smurtas, ir nepalaujamo karinės jėgos naudojimo. Ji primena, jog reikia užtikrinti, kad visada būtų apsaugoti civiliai gyventojai, kad nebūtų puolama civilinė infrastruktūra ir kad būtų laikomasi tarptautinės teisės. „Hezbollah“ išpuoliai panaudojant raketas turi būti nutraukti. Libano suverenitetas ir teritorinis vientisumas turi būti gerbiami. Europos Vadovų Taryba ragina nedelsiant nutraukti ugnį abipus mėlynosios linijos ir visapusiškai bei simetriškai įgyvendinti JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1701. Be to, ji ragina visus partnerius reaguoti į didėjančią humanitarinę krizę Libane. Europos Sąjunga toliau teiks paramą nukentėjusiems žmonėms, įskaitant pabėgėlius, šalies viduje perkeltus asmenis ir priimančiąsias bendruomenes. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina, kad reikia sudaryti sąlygas saugiam, savanoriškam ir oriam Sirijos pabėgėlių grįžimui, kaip apibrėžta Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR). Ji pakartoja, kad Sąjunga tvirtai remia Libano valstybines institucijas, įskaitant Libano ginkluotąsias pajėgas. Prie šių pastangų prisidės 2024 m. spalio 24 d. Paryžiuje įvyksianti Tarptautinė konferencija Libano žmonėms ir suverenumui remti. Europos Vadovų Taryba ragina visus Libano partnerius prisidėti prie Libano ginkluotųjų pajėgų stiprinimo ir dar kartą patvirtina, kad Sąjunga yra pasirengusi atitinkamai palengvinti tokių pastangų tarptautinį koordinavimą.

20. Europos Vadovų Taryba smerkia išpuolius prieš Jungtinių Tautų laikinąsias pajėgas Libane (UNIFIL), per kuriuos buvo sužeisti keli taikdariai. Tokie išpuoliai yra šiurkštus tarptautinės teisės pažeidimas, yra visiškai nepriimtini ir turi būti nedelsiant nutraukti. Europos Vadovų Taryba primena, kad visi subjektai privalo imtis būtinų priemonių, kad būtų užtikrinta JT personalo ir turto sauga bei saugumas ir visada būtų laikomasi JT patalpų neliečiamumo principo. Europos Vadovų Taryba remia esminį UNIFIL atliekamą stabilizavimo vaidmenį pietų Libane ir ragina visas šalis apsaugoti bei remti svarbią UNIFIL misiją. Europos Vadovų Taryba ragina visas šalis visapusiškai laikytis savo įsipareigojimų visada užtikrinti UNIFIL personalo saugą ir saugumą ir leisti UNIFIL toliau vykdyti savo įgaliojimus.
21. Po grupuotės „Hamas“ 2023 m. spalio 7 d. brutalių teroristinių išpuolių prieš Izraelį tragiškų metinių Europos Vadovų Taryba dar kartą kuo griežčiausiai smerkia tokius nepateisinamus tyčinio smurto veiksmus ir palaiko aukų šeimas bei grupuotės „Hamas“ paimtus įkaitus.
22. Europos Vadovų Taryba pakartoja savo raginimą nedelsiant nutraukti ugnį Gazoje, besąlygiškai paleisti visus įkaitus, skubiai pagerinti humanitarinės pagalbos prieigą ir nuolat dideliu mastu ją paskirstyti visoje Gazoje ir užtikrinti ilgalaikį karo veiksmų nutraukimą, laikantis JT Saugumo Tarybos rezoliucijos 2735. Šiuo tikslu ji remia Egipto, Kataro ir Jungtinių Amerikos Valstijų tarpininkavimo pastangas. Ji taip pat pripažįsta esminį Jordanijos vaidmenį deeskaluojant krizę ir pabrėžia Jordanijos ir Egipto bei jų sienų stabilumo ir saugumo svarbą. Europos Vadovų Taryba apgailestauja dėl to, kad Gazoje ir Vakarų Krante žuvo ar yra sužeista nepriimtina daug civilių gyventojų, ypač moterų ir vaikų, taip pat dėl katastrofiškų alkio lygių ir gresiančios bado rizikos, nes į Gazą pagalbos patenka nepakankamai. Ji taip pat primena, kad reikia visapusiškai įgyvendinti Tarptautinio Teisingumo Teismo nutartis.

23. Europos Vadovų Taryba primena savo 2024 m. birželio mėn. išvadas ir griežtai smerkia tolesnį eskalavimą Vakarų Krante, įskaitant Rytų Jeruzalę, po padidėjusio naujakurių smurto, neteisėtų gyvenviečių plėtros ir Izraelio karinės operacijos. Ji prašo Tarybos daryti pažangą darbe, susijusiame su tolesnėmis ribojamosiomis priemonėmis naujakuriams ekstremistams ir juos remiantiems subjektams bei organizacijoms.
24. Europos Vadovų Taryba pakartoja, kad Europos Sąjunga yra tvirtai pasiryžusi siekti teisingos, visapusiškos ir ilgalaikės taikos vadovaujantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu, ir pakartoja, kad Sąjunga remia Palestinos Administraciją, siekiant padėti tenkinti skubiausius jos poreikius ir remti jos reformų darbotvarkę. Europos Sąjunga aktyviai remia tarptautinius partnerius ir su jais aktyviai bendradarbiaus imantis konkrečių negrįžtamų veiksmų, kuriais siekiama dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo, tuo tikslu atgaivinant politinį procesą, be kita ko, kuo greičiau surengiant tarptautinę taikos konferenciją. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad patikimas kelias į Palestinos valstybingumą yra itin svarbus to politinio proceso komponentas.
25. Europos Vadovų Taryba patvirtina, kad ji visapusiškai ir tvirtai remia JT generalinį sekretorių. JT generalinis sekretorius niekur neturėtų būti paskelbtas *persona non grata*. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad JT ir jų agentūros, visų pirma Jungtinių Tautų pagalbos ir darbų agentūra Palestinos pabėgėliams Artimuosiuose Rytuose (UNRWA), kuri teikia itin svarbią paramą civiliams gyventojams Gazoje ir platesniame regione, atlieka esminį vaidmenį. Itin svarbu toliau įgyvendinti UNRWA veiksmų planą. Europos Vadovų Taryba smerkia bet kokius mėginimus panaikinti 1967 m. Izraelio ir UNRWA susitarimą arba kitaip trukdyti jai vykdyti savo įgaliojimus.
26. Europos Vadovų Taryba taip pat aptarė padėti Raudonojoje jūroje ir ragina Houthi grupuotę nedelsiant nutraukti visus išpuolius ir leisti atkurti laivybos saugumą. Ji pabrėžia esminį operacijos EUNAVFOR ASPIDES ir EUNAVFOR ATALANTA indėlį propaguojant laivybos saugumą ir laivybos laisvę.

III. TAISYKLĖMIS GRINDŽIAMOS TARPTAUTINĖS TVARKOS UŽTIKRINIMAS

27. Sustiprėjus konfliktams ir padidėjus įtampai, taip pat esant nerimą keliančiai tendencijai nepaisyti tarptautinės teisės, Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina savo tvirtą įsipareigojimą siekti veiksmingo daugiašališkumo ir taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos, kurios pagrindas – Jungtinės Tautos, tvirtai remiant JT Chartiją ir laikantis JT Chartijoje įtvirtintų taisyklių bei principų, įskaitant suvereniteto ir teritorinio vientisumo, politinės nepriklausomybės ir apsisprendimo principus.
28. Europos Vadovų Taryba tebėra pasiryžusi siekti visame pasaulyje panaikinti nebaudžiamumą ir užtikrinti atsakomybę už tarptautinės teisės bei tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, ir primena, kad svarbu remti ir įgyvendinti tarptautinių teismų sprendimus.
29. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad priimtas Ateities paktas, kuriuo siekiama atgaivinti daugiašalę sistemą ir užtikrinti, kad Jungtinės Tautos būtų pasirengusios ateičiai.

IV. KONKURENCINGUMAS

30. Atsižvelgdama į savo 2024 m. balandžio mėn. išvadas ir vadovaudamasi 2024–2029 m. strategine darbotvarke, Europos Vadovų Taryba ragina dėti daugiau pastangų didinti Sąjungos konkurencingumą, stiprinti jos ekonominį atsparumą, užtikrinti jos pramonės atsinaujinimą ir išnaudoti visą bendrosios rinkos potencialą, užtikrinant vienodas sąlygas tiek viduje, tiek pasaulio mastu. Ji akcentuoja, kad reikia nedelsiant imtis efektyvių veiksmų.
31. Europos Vadovų Taryba ragina visas ES institucijas, valstybes nares ir suinteresuotuosius subjektus prioriteto tvarka daryti pažangą darbe, visų pirma reaguojant į iššūkius, nurodytus Enrico Letta ataskaitoje „Daug daugiau nei rinka“ ir Mario Draghi ataskaitoje „Europos konkurencingumo ateitis“.

32. Šis klausimas bus nagrinėjamas lapkričio mėn. Budapešte įvyksiančiame neoficialiame susitikime, o Europos Vadovų Taryba toliau reguliariai teiks strategines gaires, kad būtų užtikrintas Sąjungos plataus užmojo konkurencingumo susitarimo įgyvendinimas.
33. Europos Vadovų Taryboje įvyko diskusija dėl Tarybos aptartų integruotų konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, taip sudarant sąlygas užbaigti 2024 m. Europos semestrą.

V. MIGRACIJA

34. Europos Vadovų Taryboje įvyko nuodugni strateginė diskusija dėl visų migracijos aspektų ir visų maršrutų. Ji primena, kad migracija yra iššūkis Europai, į kurią turi būti reaguojama Europos mastu.
35. Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą, valstybes nares ir Komisiją stiprinti darbą, susijusį su visomis 2023 m. vasario mėn. visapusiškame požiūryje į migraciją išdėstytomis veiksmų kryptimis. Ji atkreipia dėmesį į neseniai gautą Komisijos pirmininkės laišką. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad svarbu įgyvendinti priimtus ES teisės aktus ir taikyti esamus teisės aktus, kad būtų kuo geriau reaguojama į dabartinius iššūkius.
36. Europos Vadovų Taryba taip pat ragina stiprinti bendradarbiavimą su kilmės ir tranzito šalimis pasitelkiant visapusiškas abipusiškai naudingas partnerystes, kad būtų šalinamos pagrindinės priežastys ir kovojama su prekyba žmonėmis bei neteisėtu žmonių gabenimu, siekiant užkirsti kelią žūtims ir neteisėtiems išvykimams. Šiuo atžvilgiu svarbus elementas yra kaimyninių šalių vizų politikos suderinimas. Siekiant užtikrinti teisėtą ir tvarkingą migraciją labai svarbūs saugūs ir teisėti būdai, atsižvelgiant į nacionalinę kompetenciją.
37. Europos Vadovų Taryba ragina imtis ryžtingų veiksmų visais lygmenimis, kad būtų palengvintas, padidintas ir paspartintas grąžinimas iš Europos Sąjungos, naudojantis visų atitinkamų sričių ES politika, priemonėmis ir įrankiais, įskaitant diplomatiją, vystymąsi, prekybą ir vizas. Ji prašo Komisijos skubos tvarka pateikti naują pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

38. Rusijai ir Baltarusijai arba bet kuriai kitai valstybei negali būti leista piktnaudžiauti mūsų vertybėmis, įskaitant teisę į prieglobstį, ir kenkti mūsų demokratijai. Europos Vadovų Taryba pareiškia solidarumą su Lenkija ir valstybėmis narėmis, kurios susiduria su šiais iššūkiais. Išimtinės situacijos reikalauja atitinkamų priemonių. Europos Vadovų Taryba primena savo pasiryžimą užtikrinti veiksmingą Sąjungos išorės sienų kontrolę pasitelkiant visas turimas priemones, be kita ko, remiant Europos Sąjungai, laikantis ES ir tarptautinės teisės. Ji dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą kovoti su migrantų instrumentalizavimu politiniais tikslais.
39. Taip pat reikėtų apsvarstyti naujus neteisėtos migracijos prevencijos ir kovos su ja laikantis ES ir tarptautinės teisės būdus.
40. Europos Vadovų Taryba primena, kad svarbu užtikrinti tinkamą Šengeno erdvės veikimą pagal peržiūrėtą Šengeno sienų kodeksą.
41. Europos Vadovų Taryba vėl svarstys šį klausimą.

VI. MOLDOVOS RESPUBLIKA

42. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad Europos Sąjunga tvirtai remia Moldovos Respubliką ir jos stojimo kelią. Ji teigiamai vertina nuoseklų Moldovos Respublikos valdžios institucijų įsipareigojimą vykdyti reformų procesą ir prašo jų vykdyti reformas ir stiprinti šalies atsparumą bei stabilumą.
43. Europos Vadovų Taryba smerkia nuolatinį Rusijos naudojamą užsienio vykdomą manipuliavimą informacija ir kišimąsi bandant pakenkti demokratiniams rinkimams ir Moldovos žmonių pasirinkimui siekti klestinčios, stabilios ir taikios europietiškos ateities.
44. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad priimtas trečiasis sankcijų paketas, taikomas atsakingiesiems už veiksmus, kuriais siekiama destabilizuoti Moldovos Respublikos suverenitetą ir nepriklausomybę, jiems kenkti arba į juos kėsintis. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina savo tvirtą pasiryžimą remti Moldovos Respublikos suverenitetą ir teritorinį vientisumą.

VII. SAKARTVELAS

45. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina, kad Sąjunga yra pasirengusi remti Sakartvelo žmones jiems žengiant europiniu keliu. Tuo pat metu ji pakartoja esanti labai susirūpinusi dėl veiksmų, kurių ėmėsi Sakartvelo Vyriausybė – jie prieštarauja vertybėms ir principams, kuriais grindžiama Europos Sąjunga.
46. Europos Vadovų Taryba primena, kad tokie veiksmai kelia pavojų Sakartvelo europiniam keliui ir *de facto* sustabdo stojimo procesą. Ji ragina Sakartvelą priimti demokratines, visapusiškas ir tvarias reformas, atitinkančias pagrindinius europinės integracijos principus. Europos Vadovų Taryba toliau atidžiai stebės padėtį.
47. Europos Vadovų Taryba tikisi, kad būsimi parlamento rinkimai bus laisvi ir sąžiningi, atitiks tarptautinius standartus, o tarptautiniams ir vietos rinkimų stebėtojams bus suteikta galimybė nekliudomai juos stebėti. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad reikia apsaugoti laisvą, nepriklausomą ir pliuralistinę žiniasklaidą.
48. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina Europos Sąjungos tvirtą paramą Sakartvelo suverenitetui, nepriklausomybei ir teritoriniam vientisumui, atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jo sienas. Ji pabrėžia nuolatinį Europos Sąjungos pasiryžimą siekti takaus konflikto sprendimo ir jos nepripažinimo ir angažavimosi politiką.

VIII. IŠORĖS SANTYKIAI

Sudanas

49. Europos Vadovų Taryba pareiškia esanti itin susirūpinusi dėl katastrofiškos humanitarinės padėties, susidarančios dėl konflikto Sudane, ir griežtai smerkia prieš civilius gyventojus be atrankos vykdomus tiesioginius išpuolius, dėl kurių humanitarinė krizė dar labiau paaštrėja. Visos šalys privalo laikytis tarptautinėje teisėje nustatytų savo įsipareigojimų apsaugoti civilius gyventojus ir sudaryti palankesnes sąlygas humanitarinei prieigai. Europos Vadovų Taryba pakartoja savo skubų raginimą visoms konflikto šalims siekti nedelsiant nutraukti karo veiksmus, kad konfliktas būtų tvariai išspręstas dialogo būdu. Europos Sąjunga toliau teiks humanitarinę paramą ir ragina tarptautinę bendruomenę skubiai išmokėti sumas, kurias skirti įsipareigota Tarptautinėje humanitarinėje konferencijoje Sudanui ir kaimyninėms šalims.

Venesuela

50. Europos Vadovų Taryba tebėra itin susirūpinusi dėl padėties Venesueloje ir žmogaus teisių pažeidimų, apie kuriuos pranešta po 2024 m. liepos 28 d. prezidento rinkimų. Ji ragina Venesuelos valdžios institucijas gerbti Venesuelos žmonių demokratinę valią ir nutraukti smurtą, represijas prieš opoziciją ir pilietinę visuomenę bei jų persekiojimą. Politiniai kaliniai turi būti paleisti. Bus priimti ir pripažinti tik išsamūs ir nepriklausomai patikrinami rezultatai. Europos Sąjunga toliau dirbs su regioniniais partneriais, kad paremtų Venesuelos žmones jiems įgyvendinant demokratinius siekius. Ji yra pasirengusi remti konstruktyvų ir įtraukų perėjimą su abiem pusėmis užtikrintomis garantijomis, siekiant rasti sprendimą išeiti iš šalies politinės aklavietės ir taikiai atkurti demokratines institucijas. Europos Sąjunga yra pasirengusi sutelkti visas savo turimas priemones demokratijai Venesueloje remti. Venesuelos valdžios institucijos turi baigti nepagrįstai kaltinti ES šalis ir turi visapusiškai laikytis Vienos konvencijų dėl diplomatinio ir konsulinio santykių, suteikdamos Venesueloje sulaikytiems Europos piliečiams galimybę visapusiškai ir nevaržomai naudotis konsulinėmis paslaugomis.

Marokas

51. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į Europos Teisingumo Teismo neseniai priimtus sprendimus, susijusius su 2019 m. ES ir Maroko susitarimais. Europos Vadovų Taryba ir Taryba užsienio politiką ir toliau nustatys pagal Sutartis. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina, kad Europos Sąjunga itin vertina savo strateginę partnerystę su Maroku, ir pakartoja, kad reikia išsaugoti ir toliau stiprinti glaudžius santykius su Maroku visose Maroko ir ES partnerystės srityse.

Haitis

52. Europos Vadovų Taryba tebėra labai susirūpinusi dėl padėties Haiityje. Ji ragina visa apimtimi dislokuoti Daugiašalę paramos saugumui misiją siekiant padėti Haičio nacionalinei policijai kovoti su gaujų smurtu ir padėti atkurti teisinę valstybę. Ji taip pat ragina taikyti naujas tikslines sankcijas už smurtą atsakingiems asmenims ir subjektams, siekiant padėti atkurti taiką, saugumą, stabilumą, demokratiją ir teisinę valstybę Haiityje.

IX. KITI KLAUSIMAI

Hibridinės grėsmės

53. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia Rusijos vykdomą intensyvėjančią hibridinės veiklos kampaniją, nukreiptą prieš Europos Sąjungą, jos valstybes nares ir partnerius. Ji palankiai vertina tai, kad, atsižvelgiant į destabilizuojančią Rusijos veiklą, buvo priimtos ES ribojamosios priemonės. Europos Sąjunga ir valstybės narės toliau stiprins savo atsparumą ir visapusiškai pasinaudos ES hibridinių priemonių rinkiniu, kad užkirstų kelią Rusijos hibridinei veiklai, atgrasytų nuo jos ir į ją reaguotų.

Aukštos energijos kainos

54. Europos Vadovų Taryba aptarė padėtį, susidariusią kai kuriose Europos dalyse dėl aukštų ir nepastovių elektros energijos kainų, ir prašo Komisijos skubiai pasiūlyti priemonių, kuriomis būtų sprendžiamas šis klausimas.

Jungtinių Tautų konvencijų šalių konferencijos

55. Europos Vadovų Taryba įvertino pasirengimą Baku (Azerbaidžanas) vykšančiai Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijai (COP29), Kalyje (Kolumbija) vykšančiai Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijai (COP16) ir Rijade (Saudo Arabija) vykšančiai Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu šalių konferencijai (COP16), ir ragina imtis plataus užmojo veiksmų atsižvelgiant į dėl klimato kaitos, biologinės įvairovės nykimo, dykumėjimo, žemės degradacijos ir taršos patiriamą vis didesnę žalą ir vis didesnę trikdymą. Europos Vadovų Taryba pakartoja Sąjungos įsipareigojimą įvykdyti finansavimo tikslus demonstruojant visuotinį solidarumą ir ragina trečiąsias valstybes taip pat įvykdyti savo įsipareigojimų dalį.

Kova su visų formų diskriminacija

56. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad patvirtinta 2024 m. spalio 15 d. Tarybos deklaracija dėl žydų gyvenimo puoselėjimo ir kovos su antisemitizmu. Ji pakartoja esanti rimtai susirūpinusi dėl nerimą keliančių pastarojo meto incidentų ir kuo griežčiausiai smerkia visų formų diskriminaciją, įskaitant antisemitizmą ir neapykantą musulmonams, netoleranciją, rasizmą ir ksenofobiją.
-